

1. čtení: Mt 11,25-30**Hlavní čtení: Dt 8,2-5**

Milí bratři a milé sestry,

poté, co se Izraeli podařilo přemoci vnější protivníky a překonat všechny nebezpečí dlouhé cesty z egyptského otroctví, vystává nová hrozba z nečekané strany, pravý opak toho, co dosud prožíval: totiž dostatek a zajištěnost života v zaslíbené zemi. Jedna významná etapa životní cesty je za nimi, aby se otevřela jiná, na jednu stranu pohodlnější, na druhou možná paradoxně složitější. Aby Boží lid v následujícím období obstál, musí najít sílu ohlédnout se nazpět a pochopit smysl svého dlouhého a strastiplného putování. Jen ten, kdo je srovnán s tím, co je za ním, dokáže jít kupředu. Co je tím nejpodstatnějším momentem celého putování? Poušť, útrapy nebo únava? Jistě to všechno bylo s cestou do zaslíbené země spojeno, něco však uvedené nepříjemnosti přebijí o celý řád - totiž, že Boží lid není na své cestě sám. Hospodin, který se zjevil Mojžíšovi v hořícím keři, se dává během složitého putování poznat celému lidu. Složitá cesta plná mnohého trápení a nepohodlí byla totiž především cestou zjevení Hospodina zástupů.

Možná, že nám slovo „zjevení“ zní poněkud cize, snad si při vyslovení tohoto termínu představíme excentricky vypadajícího člověka zmítajícího se v podivné extázi a přijímajícího nadpřirozené vize shůry. Jistě se mnozí falešní dávní i současní proroci prohlašují za výhradní zvěstovatele nebeských pravd pouze jim zjevených, to ale neznamená, že by právě zjevení nemělo již dnes smysl. Právě čtyřicet let v poušti svědčí o zjevení, které k člověku přichází ne v nadpřirozených zážitcích, ale v obyčejném běhu života plném starostí o obživu a přežití. Jako kdyby se Hospodin sám přiznával ke špatné péči o svůj lid, když říká: „Pokořoval jsem tě a nechával tě hladovět“, ale právě v těchto těžkých chvílích se mohl zjevovat Pán Bůh se svou manou. Snažím se představit si situaci obyčejného bezejmenného muže, který se vydal pod vedením podivínského Mojžíše na dalekou cestu. To, co z počátku vypadalo jako cesta do Zaslíbené země se časem v jeho mysli musí nutně stávat nesmyslným turistickým výletem spojeným s každodenním nebezpečím. Často musí řešit otázku, co se svou ženou dají jíst děti a zda přežijí tuto noc. A pak nepochopitelně a zvláště nacházejí potravu, která jim zachrání život - manou. Snad na těch Mojžíšových slovech něco bude, když jim vyprávěl o zapomenutém Bohu - Hospodinu, který si vyvolil Hebrejce, aby je dovedl do připravené země. Vždyť kdyby nebylo předcházejícího nedostatku a hladu, ani by si neuvědomili, že je někdo provází a stará se o ně. Nejen Mojžíšovi, ale i jim obyčejným lidem se Hospodin zjevuje. Jak jinak by mohli svého Boha poznat, kdyby se jim nezjevil v jejich starostech. Nejsou to oni, kdo si sebou nese nějaké kmenové božstvo, aby je ochraňovalo a plnilo jejich přání, ale jako kdyby tomu bylo právě naopak a Hospodin si s sebou vzal na cestu celý národ. A nejsou to oni, kdo má moc poznávat Hospodina, ale opět je to Bůh, kdo se jim zjevuje skrze svou péči o ně uprostřed hladu a strádání. Zjevení však také souvisí s vírou. Bez ní totiž ani mana nemůže být vnímána jako projev Boží lásky, ale jen jako „pořádné štěstí, které jsme jednou zase měli“. Jen víra dává možnost spatřit v na první pohled obyčejných životních složitostech a zvratech zjevení živého Boha.

Na komplikované cestě do zaslíbené země se Hospodinova láskyplná péče zjevuje možná výrazněji. Mana je jistě zřetelněji vnímána lidmi hladovými než těmi, kteří spokojeně odfukují po dobrém a vydatném obědě. Mana působí kontrastně na pozadí různých strážní a Boží starostlivost pak připomíná oázu uprostřed pouště. Co ale až nastane relativní dostatek ve vytouženém cíli? Přestane se snad Hospodin již svému lidu zjevovat a zmizí z jejich životů? I to se může stát a na prahu nového domova zní tato otázka jako varování. Bydlení v domech a zvláště v opevněných městech dávalo větší pocit bezpečí, nejednou velice ošidný. I když úroda tu sice nebyla nijak mimořádná, oproti dřívější chudobě

však poskytovala pocit blahobytného zajištění. Aby se náš bezejmenný člověk na nové nebezpečí připravil, je nezbytné, aby se vyrovnal s tím, co doposud zakusil a prožil. Jak jsme zmínili na počátku - jen ten, kdo ve zpětném zrcadle svého života pozná ve víře Boží vedení, dokáže Boží zjevení zakoušet i nadále. Při bohoslužbách díkčinění nebo na konec roku je často zpívána píseň 550: *„Až potud nám pomáhal Hospodin z milosti,/ pročez k nebes výšinám hled'me s důvěrností, / odkud pomoc přichází nám vždy v pravé době Pomáhal nám Hospodin,/ pomůže i dále,/ pročez v něj jen skládejme/ doufání své stále! ...“*

Tato pětset let stará píseň vystihuje, oč na tomto místě jde. Jestliže jsem přijal, že se Pán Bůh dosud zjevoval v těžkostech v mém životě, i když často třeba jinak, než jsem si představoval a přál, pak smím věřit, že tomu bude stejně i do budoucna. A pak už nezáleží vůbec na tom, zda jsem bohatý nebo chudý, hladový či k puknutí přejedený.

Tento čtvrtek jsme slavili svátek nanebevstoupení. Tento den je vlastně také takovým předělem – odděluje dvě důležité etapy: dobu, kdy se Ježíš pohyboval mezi svými učedníky i ostatními lidmi jako pravý a plný člověk, na kterého si bylo možno „sáhnout“ a následný čas, kdy Ježíš vstoupil na nebesa a je dále přítomný v Duchu svatém. Možná, že tak trochu závidíme Ježíšovým současníkům, kteří měli možnost s Ježíšem mluvit tváří v tvář. Ale také oni došli k hranici, kdy se museli připravit na to, co přijde. Díky Ježíšovu nanebevstoupení nastalo nové období Ducha svatého.

Pána Boha našťestí nemůžeme podrobit vědeckému zkoumání. Nevejde se do supermoderních elektronových mikroskopů, ba ani do moudrých teologických knih. Ježíšova slova, tak jak je zapsal evangelista Matouš, varují před pocitem, že je možné Pána Boha vlastnit a snad vlastním přičiněním poznat: *„Nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“*

Je to On, kdo se zjevuje nám hříšným lidem. Jestliže se mana stává hladovým Izraelcům zjevením Hospodinovy lásky a péče, pak nám je připraveno zjevení dokonalé - Pán Ježíš, který se stává trvalým zjevením Boží lásky k nám. Ale i zde je zapotřebí víry, abychom Krista nejen akademicky přijímali jako Syna Božího a zachránce. Zjevil-li se nám jako Spasitel a vnímáme-li ho opravdu tak při pohledu nazpět, pak ho budeme tak moci vidět i v budoucnu. Nebude pak důležité, jak na tom zrovna ekonomicky či zdravotně budeme, vždyť to dokonalé Boží zjevení - Ježíš Kristus je s námi v radostech i trápeních. On nepřichází přece jen tehdy když trpíme, ale i ve chvílích kdy se jsme spokojeni, aby se spoluradoval s námi.

Amen.